

VÁSÁRHELYI NAPLÓ.

TÁRSADALMI NAPILAP.

Megjelenik — ünnep és vasárnap utáni napot kivéve — minden reggel.

<p>Előfizetési árak: Egész évre 6 frt. Fél évre 3 frt. Negyedévre 1frt 50 kr. Egy óra 60 kr. — Vidékre postán: Egész évre 10 frt. — Egyes szám ára 2 kr.</p>	<p>Felelős szerkesztő és laptulajdonos: VETRÓ LAJOS ENDRE.</p>	<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: Lóvay F. sétatéri könyvnyomdájában. Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket a kiadóhivatal mérsékelt árjegyzék szerint számít.</p>
---	---	---

Az adó.

Abból az alkalomból kifolyólag, hogy a törvényhatóságunk területén működő adókievítő-bizottság befejezi tárgyalásait, alkalmoszerűnek tartunk közölni egyet-mást a mai adózási rendszerről, adóügyi politikánkról s főleg a III-ad osztályu kereseti adó kivételének módozatairól, érintvén e kérdéssel kapcsolatosan a választói jog kérdését is, mit különben már egyik előző számunkban fejtegettünk is.

Haladunk-e, maradunk-e, annak két nagy próbája van: a választói jog és az adó. Bármit hirdessenek a czi-rádák és a diszes fölratok, nincs valódi haladás, nincs demokratikus állam, ha nem az igazságos választói jog és adó-rendszer oszlopain épült.

Nálunk bátor kézzel hozzá mertek nyulni sok mindenhez, de az uralkodó politikai osztály, lelke mélyében konzervatív maradt, mert visszahökkent a választási reformtól és nem csinálta meg az egyenes adók reformját. A jogok és kötelességek alapja harmincz esztendő óta lényegében nem változott.

Megváltozott viszonyok mellett a változatlan intézmények csak az akadály szerepét játszhatják és a maguk korhadásával, rothadásával beteggé teszik magát a társadalmat.

Miért reszket Magyarországon minden polgár, ha az adót emlegetik előtte? Mert tudja, hogy e pontnál kezdődik a fikciók, a legtermékenyebb fantázia, a vak véletlen birodalma.

Fikción épül föl egyenes adórendszerünk, mert ugyan ki állitaná, hogy van kapcsolat a reális élet és a harmadik osztályu kereseti adó között.

Az ex-lex boldog állapotnak vége.

Ujra komoran fenyeget az a d.ó. Még mindig a régi, a nagy ellenség, a bizonytalan rém. Itt a csata: az adókievítés. Védjük magunkat derekasan, csapjunk jobbra-balra és közben imádkozunk, mert csak isten segíthet. Véletlen, hogy kit talál el az adókievítés golyóbisa, véletlen, hogy ki menekül.

Az alapelv nálunk, hogy az ember évei számával vagyomban és jövedelemben is gyarapszik. Hogy ezt miféle filozófiai rendszerből merítették: az titok: de tény az, hogy a gyakorlatban nagy sikerrel alkalmazzák. Az adókievítő bizottság hivatalnok-előadója mindenkinek adóját felszámolja. Ez roppant czélszerű dolog. Aki elmulasztja a védekezést, azon a fölszigazott adótétel rajta marad: aki pedig hősiessen védi magát, azzal kiegyeznek. Ha az áldozat puhulni nem akar, az előadó megfenyegeti, hogy nyugodjék meg, mert különben adóemelés czéljából ő fog föllebbezni. Végre kész az alku, nincs föllebbezés. A kincstári profit így egészen bizonyos.

Úzéri fölfogás vonul végig az adókievítő bizottságok működésén. A hivatalnok-előadók nem a pénzügyi jog, hanem a pénzügyi üzlet szempontjából készítik tervezetüket és a polgár valóságos viszonyaival nem igen törődnek. Az adókievítő bizottságok polgár-tagjai pedig sok esetben a keret szerepét játszzák. Tőlük ugyan hiába várunk védelmet. Nincs meg erre sem az akaratuk, sem a képességük.

Az adókievítő bizottságok mai alakjukban édes keveset érnek. Kevés a tagjuk arra, hogy a III-ik osztályu kereseti adót fizetők különböző rétegeit kellően ismerhetnék. A kereskedő, a gyáros, a kisiparos, a kis-

kereskedő, közép réteg, az ügyvéd, az orvos stb. viszonyait néhány ember nem ítélheti meg.

Ez csak úgy volna lehetséges, ha minden rétegnek, minden szaknak meg volna a maga képviselője. És ki az a néhány ember, a kit az adókievítő bizottságba helyeznek? Igen ritkán a kerület legbölesebbjei. Igen sok esetben a domináló kerületi csoport oda a maga hü és odaadó tagjait soroztatja be, többnyire ártatlan öreg urakat, a kik — tisztelet a kivételeknek — szeretnek és tudnak sokáig ülni, tehát a szerepre kiválóan alkalmasak. Így lett az adókievítő bizottságok intézményéből a gyakorlatban az önkormányzat paródiája, a polgárság önmegadóztatásának kifigurázása.

Támasz nélkül, mikor szemben találja a pénzügyi közigazgatás kapzsiságát és tisztelt polgártársainak képtelenségét, a polgár hova menekülhetne, mint a törvény sánczai közé? De a törvény nem védelmezi, hanem arra tanítja: segíts magadon, hazudj! A harmadik osztályu kereseti adó a maga tiz perezesentes adókulcsával abból indul ki, hogy hazudni a legfőbb polgári kötelesség.

Az egyik fikció, a cenzus-választói jog, a polgári középosztály befolyását erőszakosan biztosítja. A másik, a barbár harmadik osztályu kereseti adó pedig ugyanezt az osztályt, ezer meg ezer sebbel borítja el, sanyargatja és gazdasági erejében bénítja. Még csak logika sincs a fikciók rendszerében.

Évek hosszú sora óta egyetlen adóreformot produkáltunk: azt a legújabb pénzügyminiszteri rendeletet, mely azon tanakodik, mint lehetne az adózás alól kibujt munkásokat

összefogdosni, hogy első osztályu kereseti adót fizessenek. A fikciókat szaporítani akarjuk. Elhittetjük, hogy harmincz forintból havonként egy család nemcsak megélhet, de még adót fizethet.

Mindenfelé szakítottak már azzal a fölfogással, mely még a subsidiumok korából maradt reánk, hogy az adópolitikának egyetlen célja van: megtölteni az államkincstárt.

Az igazságos adó nem gyűlöletes, nem fenyegető, mert magában hordja az állam pártatlanságát, az egyenlőséget, az arányosságot, a meg nem ingatható jogot és ez mutatja meg, hogy az állam is tud gondolkodni, érezni, nemcsak sarczol és harácsol. De mi még mindig ragaszkodunk az erőszakos poézis, a fikciók politikájához.

Tartjuk a nagy valótlanságokat, védjük a képeletet és csodálkozunk, ha a fikciók megtermik mérges gyümölcsüket. Közben magasztaljuk a demokracziát, pedig az nem összegyurt elmélet, hanem egyszerűen a valóság, a tények, a természetes rend politikája, a fikciók halála.

✗ **Az új bünvádi eljárás és az esküdt-szék.** Az 1896. XXXIII. t.-cz., amely az új perrendtartást szabályozza, néhány hónap mulva már életbe fog lépni s ezzel az igazságszolgáltatás egészen más me-

derbe terelődik. Az új bünvádi eljárás gyökerében megváltoztatja a bíróságok eddig követett rendszerét.

Bizonyára sok nehézséget fog okozni az esküdtbíróságoknak, hogy az új perrendtartás nagyon sok olyan dolgot foglal magában, melyet sem a büntető törvénykönyvben, sem más munkában nem találhatunk föl. Az esküdtzéki tárgyalásokat vezető bírák még ma sincsenek kijelölve s így nem is készülhetek előre oly behatóan, a mint az új hatáskör azt megköveteli.

Nagy nehézséget fog továbbá okozni az új perrendtartás életbeléptetésénél az is, hogy az esküdt polgárok közül sokan nem jelennek meg a pontos időben s így hosszú vergődésen keresztül lehet eljutni az esküdtzék összeállításához.

E tekintetben az új perrendtartás életbeléptetése könnyíteni fog az esküdték helyzetén. A jövő év január hó elsejétől kezdve a súlyosabb beszámítás alá eső bűnügyekben ítélező esküdték délben hazamehetnek és ha a tárgyalást felfüggesztik, csak másnap tartoznak ismét megjelenni. Azután az esküdtéket eddig nagyon sűrűn hívták be. Évnegyedenként legalább egy végtárgyalást tartottak, hogy egy-egy esküdtnek tizszer, sőt tizenkétszer is meg kellett jelenni három hó lefolyása alatt.

Az új perrendtartás évenként mindössze tíz ülészakot állapított meg. Egy ülészak tizenöt napnál tovább nem tarthat. — És naponként csak egy bűnügyet fognak tárgyalni. A lajstromba minden ülészakra más és más esküdték neveit veszik be és ugyanazon esküdtet csak két év után hívhatják be újra. E szerint te-

hát az esküdték sokkal könnyebben tehetnek eleget ezen polgári kötelezettségüknek, másrészt azonban sokkal erélyesebben fognak ezután felügyelni arra, hogy a beidézett esküdt meg is jelenjen. A ki igazolatlanul távol marad, érzékeny pénzbírsággal fogják sújtani.

Az esküdtbíróságok elé a következő bűnügyek tartoznak: Felségsértés, hűtlenség, lázadás, személyes szabadság elleni büntett, gyilkosság, szándékos emberölés, halált okozó súlyos testi sértés, gyújtogatás, rablás, megvesztegetés és a közvádra üldözendő sajtóvétségek. A magánvádas sajtópörök ezután a törvényszék hatáskörébe tartoznak.

Napi hírek.

— **Ovodai ünnepély.** Állami ovónöképző intézetünk a kisdedovács törvénye szentesítésének emlékeztérére f. évi április hó 29-én d. u. 5 órakor az állami polgári iskola tornatermében a gróf Csáky Albin nevét viselő segélyző-alapja javára iskolai ünnepséget rendez, melyre a szülőket s a tanügy barátait ez uton is tisztelettel meghívja az igazgatóság. Belépő díj személyenként 1 korona. Felülfizetéseket köszönettel fogad s nyilvánosan nyugtáz a rendezőség. Az ünnepély műsora a következő: 1. Hymnus, éneklik az int. ünnepeket. 2. Megnyitó beszéd Ribiczey Aladár int. igazgatótól. 3. „Vadrózsa“, kardal, előadják az intézet II-od éves növendékei. 4. „Megzavart multság“ vigjáték Lőcsey Emmától. Játsszák: Réty S., Dapsi G., Niedermayer G., Gönczi J., Csingicza L., Érdeky E., Gitta L., Lázár

A kis-korpádi fölfedezés.

A „Vásárhelyi Napló“ tárczája.

Írta: Sipulusz.

A kis-korpádiak régóta nevezetesek két dologról: 1. Hogy semmiről se nevezetesek. 2. Hogy falujokat Kis-Korpádnak hívják, holott Nagy-Korpád nincs se Somogy megyében, se Magyarországon, se egész Európában, sőt híresebb utazók szavahihető jelentései szerint Amerikában se.

Hogy ők semmiről se nevezetesek, az csakugyan csodálatos dolog, mert Somogy megyében minden falunak van valami nevezetessége. Ez a vármegye erről nevezetes.

Sokkal érdekesebb a másik dolog. Miért hívnak egy falut Kis-Korpádnak, holott Nagy-Korpád sehol sincs a világon? Vajjon talán existált-e Nagy-Korpád, de elpusztult? Avagy eredetileg csak Nagy-Korpád volt, de ez idők viharai Kis-Korpáddá olvasztották össze?

A falu írástudóit ezek a kérdések nyugtalanították, de feleletet rájuk sehol se nyertek, sem a régiek, sem az újabb oklevelekben: sem Béla király névtelen jegyzőjében, sem a lőcsei kalendárium történeti részében.

A falu jegyzője (maradjon ő is névtelen jegyző) végre kisütötte, hogy a Kis-

Korpád csufnév, melyet a rosszakarut szomszédok ragasztottak a falura.

Folyamodott is a község a vármegyéhez, hogy nevét Nagy-Korpádra változtathassa át, de a központi urak visszautasították a kérést, két okból. Először: a falu nem elég nagy ahhoz, hogy felvehesse a Nagy-Korpád nevet. Másodsor: elég kicsi ahhoz, hogy elviselhesse a Kis-Korpád nevet.

Nagyon fájt ez a rideg visszautasítás a korpádiaknak s akkor történt az, hogy haraggal és bizalmatlansággal elteleve, visszavonultak a világtól. Még a falu esordáját se volt szabad olyan helyekre hajtani, a honnan más községek látszottak s a közsvényes bírót, a ki meleg fürdőt venni Kaposvárra járt, úgy tekintették, mint olyan embert, a ki a hazai pénzt külföldön dorbézolja el.

Mikor a tanítónak kerületi gyűlésre kellett mennie, a népet kérdezték meg, hogy elmehet-e. A többség megszavazta az utat s a tanító Kaposvárra utazott, azzal az igérettel, hogy a mennyire teendői engedik, az ellenséges központot le fogja nézni s nyílt megvetést tanúsít iránta.

Három nap mulva a tanító visszaérkezett s a község házában, népes gyülekezettel bemutattott néhány gunyakcajt, me-

lyet a központban mindig alkalmazott, valahányszor Kaposvár állítólagos haladásáról volt szó. A nép hangosan helyeselte a tanító eljárását, még azok az apák is, a kik gyermekeik mulasztásai miatt pénzbírságot fizettek. A jelentés tudomásul vétele után a tanító lenyomkodta a pipájába a dohányt s lecsukta a kupakot. Ez alatt a művelet alatt a magyar ember valami fontos dolgon szokott gondolkodni. A tanítónál is úgy volt. Végre megszólalt.

— Tudják-e kendtek, micsoda jót ettem Kaposvárott?

Számos arcz elborult. Hát lehet jót is emni Kaposvárott?

— Ugyan mit tanító ur?

— Tormás virslit.

— Hisz a' kolbász.

— Olyan mint a kolbász, de még se az. Abba a családba tartozik. Szent, hogy testvére a kolbásznak és gyermeke a disznónak, de az ize egészen más. Mondhatom, hogy pompás.

A megbírságot apák már csóválták a fejüket. A kis-korpádi tanítótól, aki vérből való vér, ez kissé könnyelmű dicséret, olyan virslire, mely nem disznókból való kolbász.

— Szent ucsese, a ki egyszer megkóstolja, egész életében kívánczik utána.

I. int. növendékek. 5. Szeresd a gyermeket. Költemény Pósa L.-tól, szavalja Engelthaller I. 6. Egyveleg, Rossini „Sevil-lai borbély“-ából. Hegedűn, zongorán és kisbőgön előadják: Farkas L., Ivánka Z. és Exner L. tanár urak. 7. „A fiam lakodalma“. Monológ, előadja Márkos R. int. növ. 8. Népdalok. Hegedűn előadják az int. II-od éves növendékei. 9. „Vadrózsa“, énekes tündérvjáték. Várady-Poldi-nitől. Előadják az int. II-od éves növendékei. Zongorán kíséri Tóth Margit urnó.

— **Hitoktatók Vásárhelyen.** Előkelő vendége van a hódmezővásárhelyi kath. plébániának, illetőleg a hmvásárhelyi kath. híveknek. Két hitszónok: Flódung József és Bóta István a jezsuita rend tagjai érkeztek meg a napokban s a kath. templomban naponta kétszer predikációkat tartanak. Az egyik hitszónokot: Flódung Józsefet már ismeri a hódmezővásárhelyi közönség; ezelőtt mintegy tíz évvel volt alkalma a közönségnek bámolni hévteljes szónoki előadásait, magvas és hatás tekintetében frappans filippikáit. Igen természetesen a hívek óriási serege előtt tartják a hitszónokok predikációikat, melyekre mi is különösen felhívjuk a figyelmet. Tegnap a főgimnázium és a polgári iskolák katolikus növendékei előtt szónokolt Flódung a templomban s a hitoktatás után a szent-gyónást végezték a hitszónokok a jelentkezőkkel.

— **A villanyvilágítás ügye.** A Ganz és Társa vállalkozók a villanyvilágítás berendezésére nézve még az 1898-ik évi augusztus 16-án szerződést kötöttek a várossal és ezt a szerződést újabb a miniszter is jóváhagyta. A vállalkozó cég

most a felállítatni tervezett villanytelep műszaki leírását és rajzait küldötte meg a tanácshoz, azon kérelem kapcsán, hogy a tanács terjessze fel a műszaki leírásokat és rajzokat a miniszterhez a jóváhagyás kinyerése céljából.

— **Nem helyettesít a főispán.** Nagy Pál birtoknyilvántartó huzamosabb ideig tartó szabadságot nyert a főispántól, egészségének helyreállítása céljából. Természetesen a torony alatti fejek azonnal kikalkulálták, hogy Nagy Pál helyére ki kell nevezni a helyettesít, mert ez a vásárhelyi törvényhatóságnál így van divatban. Javaslatba is hozták a Nagy Pál helyére Gera Józsefet, a segédnyilvántartót és a Gera helyére Dékány Dezső számtisztet, természetesen olyképen, hogy az illető helyettes tisztviselőnek kiutaltatnék a megfelelő fizetéstöbblet is. A főispán azonban — igen helyesen és törvényesen — kijelentette, hogy nem helyettesít, hanem tessék a hivatali személyzetének feldolgozni a munkaanyagot. A főispán álláspontját minden tekintetben helyeselni tudjuk, mert épen az a törvény intenciója a helyettesítésekénél, hogy egy tiszt állás után ne huzza két, néha három egyén is a fizetést. Tegnap számban emlékeztünk meg a főispán egy rendeletéről, mit a helyettesítésekről adott volna ki. Tényleg kiadott egy ide vonatkozó rendeletet, hanem annak nem az a tartalma, mit egyesek már előre jónak láttak publikálni, tudniillik, hogy a főispán a jövőben egyáltalában nem helyettesít. Ez törvénytelenég volna így és mi meg voltunk arról győződve, hogy a főispán nem ad ki törvénytelen rendeletet.

A kiadott rendelet szerint a főispán igenis helyettesít majd ott, ahol a törvény szerint annak helye is van, például a felfüggesztéseknél. A derűre-borura való helyettesítési politika ellen adta ki a főispán ezt a rendeletét és mi azt elejétől végig csak helyeselni tudjuk.

— **Az algyői vasúti hid.** Megirtuk már, hogy az államvasutak az algyői vasúti hidat átépítették. A tervek már régebben elkészültek s most az érdekelt megyei s városi törvényhatóságoknál közszemlére tették ki; a helyszíni tárgyalás május 19-én lesz.

— **Állategészségügyi körzetek.** Hirt adtuk már arról, hogy Szathmáry Tihamér h. rendőrkapitány egy szerfelett fontos s közgazdasági érdekeinket közelről érintő javaslatot terjesztett be a tanácshoz, az állategészségügyi körzetek létesítéséről. A javaslat — mint jeleztük is, egy teljesen és alaposan kidolgozott szabályrendelet-tervezet s az az intenciója, hogy a fertőző állatbetegségek alkalmával ne az egész város, illetőleg az egész határ, hanem csak az illető járvánnyal inficiált körzet vétsék zár alá. A beadott jelentés szerint, a kapitány ezt a javaslatot, a ragadós állati betegségek elhurcolásának megakadályozása és az állatforgalom könnyebb lebonyolítása céljából adta egy részről. A város bel- és külterületének állategészségügyi körzetekre való felosztása tekintetében javasolja, hogy az egész határ 10 körzetre osztassék, melyből három a bel- és hét a külterületen szerveztetnék. A körzetekben a javaslat szerint az ellenőrzést Pokomándy Károly és Prehoffer István

Most már a meg nem bírságot apák is csóválták a fejüket. A ki szundikált (mert estére járt az idő), a helyett a szomszédja csóválta a fejét s a bíró most először keveselte a fejét, mert a meglevő egyet nem csóválhatta elég nyomatékkal.

Hazamenet a parasztok megálltak a bolt előtt s rövid ideig tanakodtak a halottak felett. Ismerték ők sülye és fölve a sertésnek minden változatait. Szörnyű szegét ütött a fejükbe ez a virsli, melynek ők hírét se hallották. Azon tünődtek, hogy nem kellene-e még egyszer érintkezésbe lépni a gonosz külső világgal s megkóstolni a virsli.

Végre a bíró és még hat gazdaember összeálltak s elhatározták, hogy titokban hozatnak egy kosár virsli Kaposvárról. A bíró ugyanis bejár a beteg lábát fürdetni, hát feltűnés nélkül szállíthat haza a kocsiderékban akármennyit.

Megtörtént a szállítás s egy este a hét ember titkos vacsorára gyűlt a bíró házához. Még a tanító előtt is titokban tartották azt a nevezetes kísérletet.

Szótlatlanul és izgatottan várták a bíró né tálalását. A virsli külső alakja nem lepte meg a társaságot. Csak kettőtől féltek: 1. Ha nem ízlik, akkor bolonddá engedték magukat tenni a külső világtól,

melylyel egyízben már szakítottak. 2. Ha pedig ízlik, akkor kénytelenek az összeköttetést jövőre is fenntartani s elfoglalni korábbi helyüket a somogy megyei világrendben, mely őket kicsinyli.

Némán ettek az összeesküvők, akik a virslihozatás által lábbal tapodták a kiskorpádi vérszerződést. Senki se merte se szidni, se dicsérni, mert mindakettő nagy felelősséggel járt.

Egyszer csak a bíró fogai alatt nagyot roppant valami. A falu esze elsápad s kivesz a szájából... egy sörétet — egészen rendes, puskából kivett sörétet.

Odatartja a vacsorázók elé:

— Atyámfiak mi ez?

— Sörét.

— Ugy van.

— Azt kérдем én, magyarok, hogy kerül a disznóba sörét.

Senkise tudott rá felelni. Se a kiskorpádiak, se disznák életében ilyen még nem fordult elő.

— No, ugy-e elhallgattatok, — folytatá a bíró — szokás-e a disznót puskával löni?

— Nem.

— Már így bizonyos, hogy ennek a virslinek semmi köze sincs a disznóhoz.

— Bizonyos.

— Vigyázzunk atyámfiak, a világ gonosz és nekünk etlenségünk. De mi nem engedjük magunkat bolonddá tenni. Nem vagyunk mi olyan kis falu, mint a vármegeye hiszi.

A bíró arca lángolt.

— És ezt be is bizonyítjuk. Atyámfiak, nagy fölfedezést tettem. Tudjátok-e mi a virsli? A virsli nem kolbász, hanem erdei vagy mezei állat, melyre csak a hentesnek van jussa vadászni. Ugy ám, nem vagyunk mi olyan ostobák.

A bíró diadalmos arcczal harsogta mindezt s végezetül nagyot ütött öklével az asztalra.

Friss bor került tüstént az asztalra s kociztattak a nagyszerű bíró egészségére, aki megmentette a falu becsületét, rájövén a külső világ turpisságára. Az összeköttetést természetesen azonnal megszakították s ezentul még nagyobb bizalmatlansággal fogadtak mindent, a mi a Kis-Korpádon kívül eső világegyetemből származott.

Annyi maliczia azonban volt bennük, hogy a tanítót nem világosították föl s a szerencsétlen máig is azt hiszi, hogy a virsli kolbász, a mim disznótorok alkalmával az atyafiak igen jóízűen szoktak mulatni.

rendőrbiztosok, továbbá Balla István és Kakas Géza állatorvosok teljesítenek. A zárlatot, a fertőzött körzetre nézve az elsőfokú állategészségügyi hatóság: a kapitányság rendeli el. Megjegyzendő még, hogy a szabályzat-tervezetben különös súlyt helyez a kapitány arra, hogy egy alakítottassanak az állategészségügyi körzetek, hogy járvány idején azért egy vasuti állomás, mint a vásártér használható legyen, azaz hogy ne zárassék el a forgalom előtt. — Az érdekes és fontos javaslatra előre is felhívjuk a gazdaközönség figyelmét s elfogadásra ajánljuk a tervezetet.

— **Hagy tucygyák mőg odafőnt is.** Lopás miatt helyezték vád alá a rovott előéletű magyart, de a törvényték bizonnyítékok hiányában fölmentette.

— Megnyugszik az ítéletben ugy-e, szolt az elnök a vádlattoz.

— Nem én kérom. Főjebbözök.

— Miért? — kérdi az elnök megütödvé. Talán nem tartja igazságosnak az ítéletet?

— Dehogynem, hanem csak azért főjebbözök, hogy tucygyák odafőnt is, hogy ez éczező igazam van.

— **Krecsányiek nyári állomása.** Krecsányi Ignác május 7-ikén befejezi a pozsonyi szezon s társulatával Maros-Vásárhelyre megy. Krecsányi egy hónappal előbb akarja megkezdeni a hődmező-vásárhelyi nyári szezon s így szinkörünkben három hónapig működne a társulat. — Így olvassuk ezt legalább egy szegedi újságban, bár a mi szinügyi bizottságunknak Krecsányi ezen tervéről nincsen tudomása. Különbén a július—szeptemberi szezon nem is tarthatjuk szerencsésnek. Júliusban szintársulat nálunk aligha existálhat. Ekkor van legjobban elfoglalva a mi közönségünk s épséggel nincsen arra ideje, hogy színházba járjon. Ha már három hónapos szezon tervez Hődmező-Vásárhelyen Krecsányi, úgy július 15-től október 15-ig rendezze azt.

— **A természeti erők és termelési tényezők.** Ez alatt a czim alatt jelent meg Ceisler Emil földink, fővárosi újságíró és bankhivatalnok könyve. A könyv méltatására rövidesen visszatérünk, most csak jelezzük annak megjelenését.

— **Eső felleg járt az égen . . .** Már tudniillik tegnap délután. Az északnyugoti ég alatt felhők verődtek egybe és felkekedett a szél. Elsötétedett a táj és már már megeredett a gyevi harmat, dicsőségre az újság időjósának, ki a tegnapi napra beazárgolt egy kis jóféle tavaszi zuhanesot. Hanem az időjósokat rendszerint megtréfálják a menyebeli hatalmasságok, bizonyára azért, mert az ő dolgaikba akarnak kontárkodni. Így történt tegnap délután is. Egyidőig fujt a szél és kerügettek az égen a sötét felhő-gomolyok, végtére is egyet gondolt az idő, a szél keményebben fujt és egy-két perc alatt szétkergette az égi felhőtáborot, hogy azután annál fényesebben onthassa sugarait a buján fejlődő természetre a nap. A felhő eloszlott és a felhővel együtt elszállott

az időjósias igazsága is. Na persze, hisz olyan az időjósias, hogy ha a nap süt, akkor meleg lesz s ha esik az eső, sár lesz. Szóval, hiába járt tegnap eső-felhő az égen.

— **Tolvaj suhancz.** Még csak tizen-négy éves, de már is igen verzátus a lopás nemes művészetében. Imre Péter a jeles vásárhelyi gyerek neve, aki Szentesi János ládájából 23 forintokat vitt el. Nyolcz napi fogházbüntetéssel sújtotta ezért a bűnös csemetét az igazságszolgáltatás.

— **Vásárendélyezés.** A kereskedelmiügyi miniszter — a kapitányi hivatalhoz érkezett leirat szerint — megengedte, hogy Zenta városa f. hó 19—20-ról elmaradt országos vásárt folyó hó 24-én tartassa meg.

— **Cirkusz.** Nagy Antal jőnevű cirkusz igazgató társulata ma utolsó előtti előadást rendez a Szabadságtéren vert sátorban. Holnap lesz az utolsó előadás. Ma a társulat minden tagja játszik. Bir-kózní fog két atléta, az orosz Petrov és Nagyrévi Sándor. Megjegyezzük még, hogy az előadásokat szép számban látogatja a közönség.

REGÉNY-USARNOK.

A leányzó nem halt meg . . .

Irta: Karczag Vilmos. 3

— De csak lassan, hogy fel ne ébredjen.

Aztán két tenyerébe rejti fejét. Jaj, mit is tegyen azzal a drága halottal?

Ha megjelent, akkor belelökik a tengerbe. Az ő picziny magzata nem jut szentelt földbe.

Jönnek majd azok a mindenféle csunya viziállatok, azok a nagyszájú éles-fogu halak . . . széjjel marczangolják.

„Nem, nem, ne félj, nem lökünk a tengerbe! Sirba teszünk téged, szép felhantolt sirba. Én ápolgatom; rozsmaringot, nefejeitset ültetek bele. Keresztfácskát kicsi fejedhez, szép koszorut a kereszfára — Aztán meglátogatlak sokszor, nagyon sokszor; kibeszélgetem veled magam. — Ugy-e, te azt majd hallani fogod? Igen. Az én kis angyalkám szentelt földben fog nyugodni. De még két nap van hátra az utból. Addig aludjál, édes kis magzatom . . . ne haragudjál.”

És megmozgatja a kis teknő-koporsót. Ringatja . . . ringatja . . .

Arra jönnek idegenek. Ijedve szól, hangosan, hogy más is meghallja:

„Csucsuj, csucsuj, csuedesen!”

A kis Katicza öntudatlanul, mosolygva, kis kezével a böcsöt ringatva folytatja a dalt:

„Csucsuj, csucsuj, csuedesen!

Beli, beli, beli, bel!”

Egy munkás-asszony megszólítja:

— Hát hogy van a gyereke?

— Jobban . . .

— Szopot-e ma már?

— Még nem.

— Kár éhezteni szegénykét.

Még ezt is! Lassan óvatosan kiemeli a teknőből a kis holttestet, karjára veszi; piczi szájába teszi kékült emlőjét. Magához szorítja erősen a hideg testet; arczat eltakarja, hogy meg ne lássa idegen szem.

Csucsujgatás, dédelgetés, görcsös zokogás, halálos félelem, és bujkálás közt mulik el egy nap, aztán egy hosszú, végtelen hosszú éjjel és megint egy nap, a melyen mint a tolvaj reszkette bujkált az anya kedves terhével egyik helyről a másikra, egyik zugból a másikra, hogy kikerülje a gyanut és megőrizze gyermeke holttestét.

Senki sem sejtette a szörnyü vivődást, a mely az anya lelkében vége ment.

A harmadnap reggelén szárazföld közelébe ért a hajó. Az utasok újra lélekzettek.

Jaj, ha az a szegény asszony most egy nagyot tudna ugrani, hogy egy ugrással oda repülhetne a partra. Még sohasem ment ez a hajó olyan lassan, mint most. Egy örökkévalóság, míg nehézkes, lomha teste bevászorog a kikötőbe; míg megadják a jelt, hogy az utasok kiszállhatnak.

Végre!

Mint egy örült, vadul forgó szemekkel, aczélezott izmokkal törí magát keresztül a szegény anya a part felé tolongó tömegben.

. . . Aztán szárazföldre jut; végig fut a parton; — egy padhoz ér, — ott maga elé teszi, ledől a kis holttestre; simogatja, beczégeti, örömtől repdeső lélekkel, szinte mosolyoga, jókedvvel, nevetéssel szól hozzá, mintha újra született, mintha feltámadott volna.

— Ugy-e, édes, édes kis piczi angyalom, megmentettelek?

(Vége.)

Üzleti tudósítás.

1899. április 21.

A hődmező-vásárhelyi mértékHITELESÍTŐ hivatal jegyzései:

Buza	8.90—9.—
árpa	5.60—5.70
kukorica	4.65—4.70
szalonna 46.—47.—	
sértés 45—46.—	
zsrir 60.	

Árak métermázsánként.

Kiadó: **Vetró Lajos Endre.**

Baross-szálloda.

Vasuti vendéglőmben kítűnő **csongrádi bor** kapható kivitelre **literenként 32 krért.** Ugyanott kapható friss csapolású **Korona-sör.** Poharanként **8 krajczárért.**

Vasárnap bajorsör kimérés!

Teljes tisztelettel:

Privitzer Lajos.